

•
ANALELE TIIN IFICE
ALE
UNIVERSIT II „ALEXANDRU IOAN CUZA”
DIN IA I
(SERIE NOU)

ISTORIE

TOM LVI-LVIII
2010-2012

Editura Universit ii „Alexandru Ioan Cuza” din Ia i

COLEGIUL DE REDACŢIE:

Octavian Bounegru, Nelu Zugravu, Neculai Bolohan, Alexandru-Florin Platon, tefan-Sorin Gorovei, Maria Magdalena Székely, Cristian Ploscaru, Claudiu Topor, Gabriel Leanca, Gheorghe Iacob, Lucian Leu tean, Ovidiu Buruian , Victor Spinei, m.c. al Academiei Române, Ioan Aurel Pop, membru al Academiei Române (Cluj-Napoca), Ovidiu Cristea (Bucure Ţi), Antal Lukács (Bucure Ţi), † Barbu Ţef nescu (Oradea), Ion Eremia (Chi in u), Ion Varta (Chi in u), Ilie Luceac (Cern u i), Keith Hitchins (Urbana-Champaign), Dennis Deletant (Londra), Carol Iancu (Montpellier), Hans-Christian Maner (Mainz).

COMITETUL DE REDACŢIE:

Petronel Zahariuc (director), Lauren iu R dvan (redactor ef),
Lucre iu Mihailescu-Bîrliba, Adrian Vi alaru (secretar de redac ie),
Mihai-Bogdan Atanasiu (secretar adjunct de redac ie).

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

Manuscrisele, c r ile i revistele propuse pentru schimb,
ca i orice coresponden se vor trimite redac iei:

Petronel Zahariuc

Facultatea de Istorie
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Ia i
B-dul Carol I 11,
700506, Ia i, România
Tel.: 40-(0)232-20.12.74
e-mail: zahariuc@uaic.ro

CUPRINS

D nu Prisecaru, <i>Considera ii privind evolu ia activit ilor antropice în valea Timi ului Mort</i>	11
Octavian Bounegru, <i>Cercet ri recente privind episkopion de la Histria</i>	49
Nelu Zugravu, <i>Arheologia identit ii etnice</i>	61
Iulia Dumitrache, <i>Procedee de ob inere a sosurilor de pe te în Antichitatea roman</i>	73
Valentin Piftor, <i>Speran a de via i structura de vârst a popula iei feminine din Moesia Superior (secolele I-III d. Hr.)</i>	83
Ana Odochiciuc, <i>Câteva considera ii privind contubernales din Dacia roman</i>	97
***	
Maria Magdalena Székely, <i>Imposibila biografie. Vie i de femei din Moldova de alt dat</i>	103
Alexandru Pînzar, <i>Câteva l muriri cu privire la înrudirile primilor domni ai Moldovei cu dinastia lituanian</i>	117
Mihai-Cristian Am riu ei, Ludmila Bacumenco-Pârn u, <i>Mo ia Giule ti din inutul Neam ului i st pâinii acesteia pân în primele decenii ale secolului al XIX-lea</i>	129
Mihai-Bogdan Atanasiu, <i>Doi mari dreg tori ai rii Moldovei la cump na veacurilor XVII-XVIII – Iona co i Ion Bal</i>	157
Paul Daniel Nedeloiu, <i>Noi preciz ri cu privire la identitatea i familia lui Stanciul, pârc lab de Cetatea Alb</i>	173
***	
Mihai Cojocariu, <i>Din recuzita propagandei unioniste: Rug ciunea patriotului român i Plugu orul</i>	183
Ion Gumenâi, <i>Politica confesional a autorit ilor ruse în guberniile de nord-vest ale Imperiului</i>	193
Simion-Alexandru Gavri , <i>Guvernarea Manolache Costache Epureanu din ara Româneasc (1860-1861)</i>	205
Gabriel Leanca, <i>Empires et nations dans la stratégie diplomatique du Second Empire: quelques observations autour des écrits d’Hippolyte Desprez</i>	241

***

Ioana-Ecaterina Cazacu, <i>Românii din Banatul sârbesc în al doilea deceniu interbelic</i>	251
Lucian Leu tean, „ <i>Un frate la locul potrivit</i> ” – sau cum o legătură de rudenie a avut implicații în relațiile româno-maghiare. „ <i>Cazul Camil Manuil</i> ”	265
Ion I. Solcanu, <i>Un concurs „epic” la Facultatea de Filozofie și Litere de la Universitatea din Iași pentru ocuparea catedrei de Istorie modernă și contemporană (octombrie 1929 – mai 1931)</i>	277
Ina Chirilă, <i>Profesorul Gheorghe Ghibnescu – candidat „invalid” pentru ocuparea unei catedre universitare</i>	299
Bogdan-Alexandru Schipor, <i>Turcia – o soluție de rezervă a puterilor occidentale în 1939</i>	323
Daniel-Valeriu Boboc, <i>Trăsăturile partizanatului și implicații politice în România interbelică</i>	335
Adrian Vișalariu, Marian Hariuc, <i>Practici administrative și mize academice. Universitatea din Iași și problema Facultății de Teologie în anul 1941</i>	347
Liviu Cărare, <i>Două anchete și o fărâșă de umanitate. Generalul Vasile Ionescu în contextual deportărilor din Cernăuți (1941)</i>	359
Ovidiu Buruiană, <i>Partidul Național Liberal în perioada post Restaurație (iunie 1930). Rezistență și adaptare politică</i>	371
Iulian Gherc, <i>Reprezentarea presei catolice din România la Expoziția mondială a presei catolice</i>	409
Dan Lazăr, <i>Ipostazele postcomunismului balcanic: iugonostalgia ca formă de „recuperare” a memoriei</i>	423
Mihaela Teodor, <i>Despre condițiile de finanțare a organului oficial al Cominform și contribuția RPR pe anul 1948</i>	437

***

Petronel Zahariuc, <i>Ochitorie uitată din vremea lui Vasile Lupu: schitul Rușii (înutul Roman)</i>	449
Mircea Ciubotaru, <i>Testamentul domniței Elenco Hangerli (1860)</i>	467
Florin Marinescu, <i>Documente noi privitoare la Panaiot Moruzi și Războiul Crimeei (II)</i>	481
Ionu Nistor, <i>Istorie și propagandă la microfonul Radio România în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Documente (Gh. I. Brătianu, Th. Capidan, Emil Diaconescu, Silviu Dragomir, C. C. Giurescu, Victor Papacostea) (I)</i>	499
Marcel Lutic, <i>Eugen D. Neculau – un cercetător aproape necunoscut al satelor din nordul Moldovei</i>	533
Eugen D. Neculau, <i>Clasele sociale și raporturile dintre ele</i>	543
Ion Donat, <i>Urban Papacostea, înuturile dintre Carpați și Siret într-o descriere austriacă de la sfârșitul secolului XVIII (VI)</i>	583

***

<i>Ioan Ciuperc</i> (Lucian Leu tean)	609
<i>Vasile Munteanu (1966-2012) – un cititor aparte și un model demn de urmat</i> (Marcel Lutic)	611

***

<i>Recenzii și note bibliografice</i>	617
---	-----

Roxana Munteanu, *Începutul Bronzului Mijlociu în depresiunile marginale ale Carpa ilor Orientali*, Piatra Neam, Editura „Constantin Matas”, 2010, *Bibliotheca Memoriae Antiquitatis*, XXIV, 251 p. (Sebastian Andrei Drob); Allison Glazebrook, Madeleine M. Henry (Eds), *Greek Prostitutes in the Ancient Mediterranean, 800 BCE – 200 CE*, The University of Wisconsin Press, 2011, 324 p. (Elena Adam); Paraschiva-Victoria Batariuc, Contribuții la istoria arhitecturii din înălțimile Suceava și Cernăuți (secolele XIV-XVIII), Suceava, Editura Karl A. Romstorfer, 2011, 183 p., 102 planșe (Petronela-Raluca Podovei); Miri Shefer-Mossensohn, *Ottoman Medicine: Healing and Medical Institutions, 1500-1700*, Albany, NY: Suny Press, 2009, 277 p. (Sorin Grigoruș); Laurențiu Răducan, *Ora ele din zilele României în Evul Mediu (sfârșitul secolului al XIII-lea – începutul secolului al XVII-lea)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011, 652 p. + 3 hărți (Petronel Zahariuc); *Documente hughiene*, volumul I (1655-1883), întocmit de Costin Clit, Iași, Editura „Pim”, 2011, 488 p. (Ioan-Augustin Guriș); Bogdan Bucur, *Devlămia valah (1716-1828): o istorie anarhică a spațiului românesc*, [Pitești], Paralela 45, 2008, 312 p. (Nicoleta Roman); Gheorghe Lazăr, *Mărturie pentru posteritate: testamentul negustorului Ioan Bălușă din Craiova (studiu introductiv, ediție, arbori genealogici și glosar)*, Muzeul Brăilei, Editura Istros, 2010, 199 p. (Petronel Zahariuc); Antoaneta Olteanu, *Rusia imperială. O istorie culturală a secolului al XIX-lea*, București, Editura All, 2011, 408 + XVI p. (Mircea-Cristian Ghenghea); Gheorghe Cliveti, *Europa franceză și cauza română (1789-1871)*, Iași, Editura Junimea, 2010, 729 p. (Adrian-Bogdan Ceobanu); *Diplomație și destine diplomatice în lumea românească*, coord. Paul Nistor, Adrian-Bogdan Ceobanu, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2011, 425 p. (Ionu Nistor); *Istoria Universității din Iași*, coord. Gheorghe Iacob, Alexandru-Florin Platon, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2010, 907 p. (Laurențiu Răducan); Glenn E. Torrey, *The Romanian Battlefield in World War I*, University Press of Kansas, 2011, 422 p. (Lucian Leu tean); Gheorghe E. Cojocaru, *Cominternul și originile „moldovenismului”. Studiu și documente*, Chișinău, Editura Civitas, 2009, 500 p. (Cătălin Botoineanu); Gheorghe Median, *Nicolae Iorga și Botoani. Legături epistolare*, Botoani, Editura Agata, 2006, 145 p. (Cătălin Botoineanu); *Dezmembrarea Maramureșului Istorice, decizii politice, reacții și consecințe în dezvoltarea contemporană (1919-1923)*, Editor Cristina Ineghe, București, Editura Centrul de Studii pentru Resurse Românești, 2009, 195 p. (Cătălin Botoineanu); Mircea Goga, *Veturia Goga: „privighetoarea lui Hitler”*, București, Editura RAO International, 2007, 704 p. (Nicoleta Roman); Virgil Coman, Nicoleta Grigore, *Schimbarea populației*

româno-bulgar. *Implicațiile asupra românilor evacuați. Documente (1940-1948)*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2010, 422 p. (Călin Botoineanu); Victor Neumann, Armin Heinen (editori), *Istoria României prin concepte. Perspective alternative asupra limbajelor social-politice*, Iași, Editura Polirom, 2010 (Alexandru-Florin Platon); Anatol Petrencu, *Istoria contemporană: studii, materiale, atitudini*, Chișinău, Editura Cartdidact, 2011 (Alexandru-Florin Platon); Henry Kissinger, *On China*, New York, The Penguin Press, 2011 (Alexandru-Florin Platon); Timothy Garton Ash, *Facts are Subversive. Political Writing from a Decade Without Name*, Atlantic Books, London, 2009 (Alexandru-Florin Platon); Teodor Ardelean, *Limba română și cultivarea ei în preocupările ASTREI*. Prefață de Prof. univ. dr. D.H.C. Victor V. Grecu, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2009, 286 + VI p. (Mircea-Cristian Ghenghea); Teodor Ardelean, *Asociațiunea ASTRA și limba română*, Sibiu, Editura Asociațiunii ASTRA, 2011, 82 p. (Mircea-Cristian Ghenghea); Dumitru Acu, *Asociațiunea ASTRA – 150 de ani. Repere cronologice 1861-2011*, Sibiu, Editura Asociațiunii ASTRA, 2011, 132 p. (Mircea-Cristian Ghenghea).

Abrevieri .....

685

CONTENT

D nu Prisecaru, <i>Considerations on anthropic activities' evolution in Timi ul Mort valley</i>	11
Octavian Bounegru, <i>Recent researches on the episkopion of Histria</i>	49
Nelu Zugravu, <i>The archaeology of ethnical identity</i>	61
Iulia Dumitrache, <i>Production methods of fish sauces in Roman Antiquity</i>	73
Valentin Piftor, <i>Life expectancy and age structure of female population in Moesia Superior (1st-3rd c. AD)</i>	83
Ana Odochiciuc, <i>A few considerations on contubernales in Roman Dacia</i>	97
***	
Maria Magdalena Székely, <i>The impossible biography. Womens' lives from Moldavia of ancient times</i>	103
Alexandru Pinzar, <i>Some remarks on the dynastic marriages of the first Moldavian voivodes with Lithuanian Princesses</i>	117
Mihai-Cristian Am riu ei, <i>Ludmila Bacumenco-Pârn u, The Giule ti estate of Neam county and its owners until the first decades of the 19th century</i>	129
Mihai-Bogdan Atanasiu, <i>Two great boyars of Moldavia in the 16th-17th centuries – Iona co and Ion Bal</i>	157
Paul Daniel Nedeloiu, <i>New information regarding the identity and family of Stanciul, pârc lab of Cetatea Alb</i>	173
***	
Mihai Cojocariu, <i>From the Union propaganda: Rug ciunea patriotului român and Plugu orul</i>	183
Ion Gumenâi, <i>The confessional politics of Russian authorities in the north-western gubernia of the Empire</i>	193
Simion-Alexandru Gavri , <i>Manolache Costache Epureanu, Prime Minister in Valachia (1860-1861)</i>	205
Gabriel Leanca, <i>Empires et nations in the diplomatic strategy of the Second Empire: some critical remarks on writings of Hippolyte Desprez</i>	241
***	
Ioana-Ecaterina Cazacu, <i>Romanians from the Serbian Banat in the second decade after the First World War</i>	251
Lucian Leu tean, <i>„A brother in the right place” – or how a family connexion influenced the Romanian-Hungarian relationships. „The Camil Manuil Fall”</i>	265

Content

Ion I. Solcanu, <i>An „epic” competition at the Faculty of Philosophy and Letters from Iași University for the chair of Modern and Contemporary History (October 1929 – May 1931)</i>	277
Ina Chiril , <i>Professor Gheorghe Ghibnescu – „non-able” candidate for a university chair</i>	299
Bogdan-Alexandru Schipor, <i>Turkey – an alternative solution of the Western Powers in 1939</i>	323
Daniel-Valeriu Boboc, <i>The characteristics of political supportership and implication in Romania between the two world wars</i>	335
Adrian Vi alaru, Marian Hariuc, <i>Administration practices and academic stakes. The Iași University and the problem of the Faculty of Theology in 1941</i>	347
Liviu C rare, <i>Two investigations and a glimpse of humanity. General Vasile Ionescu within the context of Czernowitz deportations (1941)</i>	359
Ovidiu Buruian , <i>Liberal National Party in post Restoration period (June 1930). Resistance and adaptation policy</i>	371
Iulian Gherc , <i>The representation of Catholic press from Romania at the World Exhibition of Catholic press</i>	409
Dan Laz r, <i>Stances of post-communism in the Balkans: Yugo-nostalgia as a way of `recovering` memory</i>	423
Mihaela Teodor, <i>On financing conditions of the oficial Cominform newspaper and the contribution of the Popular Republic of Romania in 1948</i>	437
***	
Petronel Zahariuc, <i>A forgotten foundation from the times of Vasile Lupu: Ruși hermitage (Roman county)</i>	449
Mircea Ciubotaru, <i>The will of princess Elenco Hangerli (1860)</i>	467
Florin Marinescu, <i>New documents on Panaiot Moruzi and the Crimean War (II)</i>	481
Ionu Nistor, <i>History and propaganda through Radio Romania's microphone during the Second World War. Documents (Gh. I. Br tianu, Th. Capidan, Emil Diaconescu, Silviu Dragomir, C. C. Giurescu, Victor Papacostea) (I)</i>	499
Marcel Lutic, <i>Eugen D. Neculau – an almost unknown researcher of the northern Moldavian villages</i>	533
Eugen D. Neculau, <i>Social classes and their relation</i>	543
Ion Donat , erban Papacostea, <i>The counties between the Carpathians and Siret in an Austrian description from the end of the 18th century (VI)</i>	583
***	
<i>Ioan Ciuperc (Lucian Leu tean)</i>	609
<i>Vasile Munteanu (1966-2012) – a special founder and a valuable model (Marcel Lutic)</i>	611
***	
<i>Reviews and bibliographical notes</i>	617
<i>Abbreviations</i>	685